

Συζήτηση με τους συνεργάτες της Μελίνας Μερκούρη

Στη συζήτηση συμμετέχουν:

Χριστόφορος Αργυρόπουλος, Πρόεδρος του Ιδρύματος "Μελίνα Μερκούρη"

Μάνος Ζαχαρίας, Σκηνοθέτης

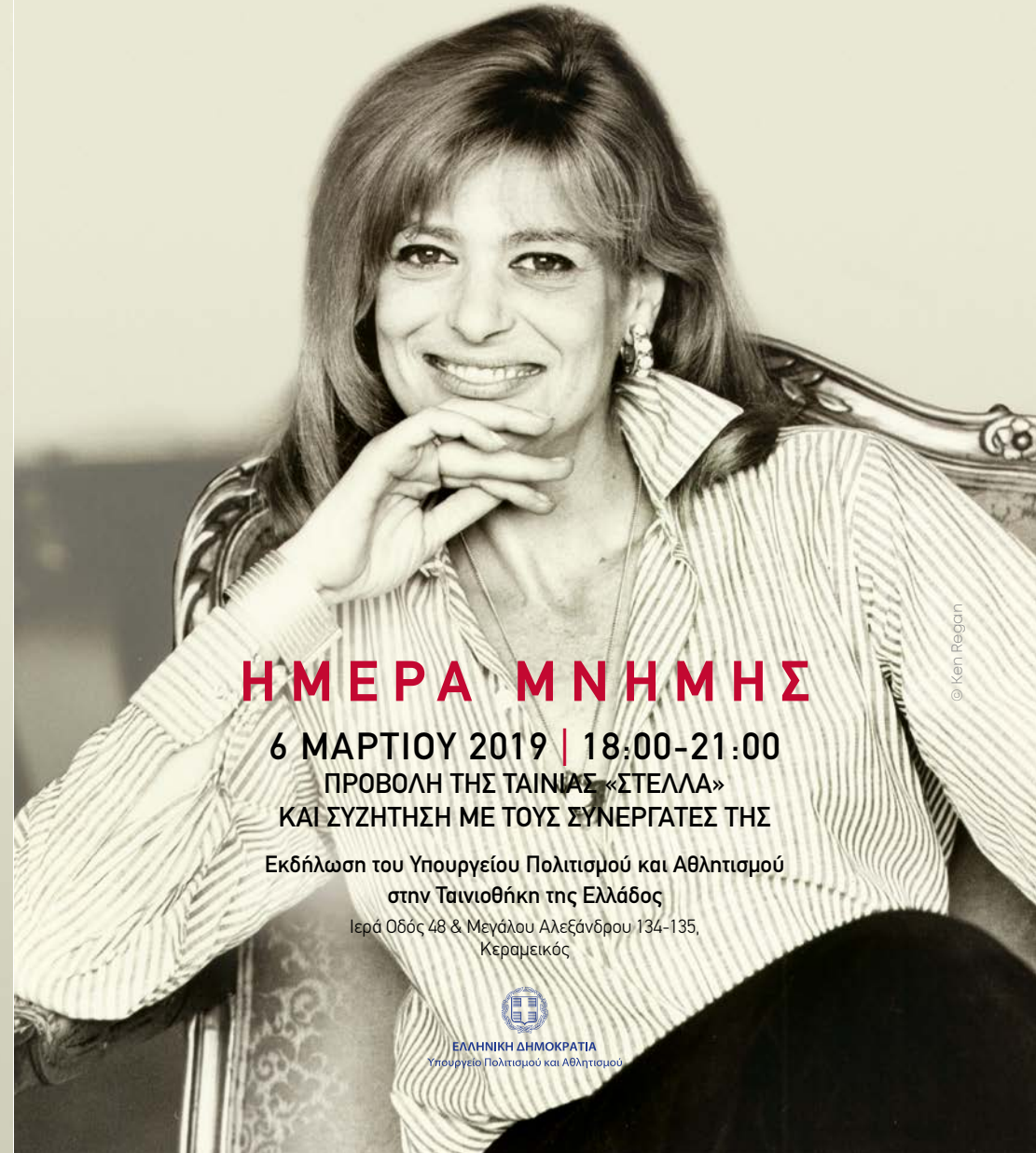
Μανουέλα Παυλίδου, Γενική Γραμματέας του Ιδρύματος "Μελίνα Μερκούρη"

Στέλλα Χρυσουλάκη, Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πειραιώς
& Νήσων ΥΠΠΟΑ

Προβολή ταινίας «Στέλλα» (1955)

Σκηνοθεσία και σενάριο: Μιχάλης Κακογιάννης

Μελίνα 25 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ σε θυμόμαζοτε

© Ken Regan

Η Μ Ε Ρ Α Μ Ν Η Μ Η Σ

6 ΜΑΡΤΙΟΥ 2019 | 18:00-21:00

ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ «ΣΤΕΛΛΑ»

ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ

Εκδήλωση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

στην Ταινιοθήκη της Ελλάδος

**Ιερά Οδός 48 & Μεγάλου Αλεξάνδρου 134-135,
Κεραμεικός**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Μελίνα 25 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ σε θυμόμαστε

Στις 6 Μαρτίου 2019 συμπληρώνονται 25 χρόνια από το θάνατο της Μελίνας Μερκούρη, η οποία αποτέλεσε για την Ελλάδα εμβληματική προσωπικότητα του ελληνικού πολιτισμού με παγκόσμια αναγνώριση. Ήταν πριν από κάθε τι άλλο μια star. Μια μεγάλη star του κινηματογράφου, που ενθουσίαζε τα πλήθη όπου κι αν έπαιζε, μέσα ή έξω από την οθόνη. Η παρουσία της αποτελούσε ταυτόχρονα και παράσταση. Αθηναία αστή αλλά με έναν απροσδόκητο λαϊκό αυθορμητισμό, διεκδίκησε μετά την πτώση της δικτατορίας την παρουσία της στην πολιτική ζωή, προσδίδοντάς της μια διαφορετική αύρα, και δίνοντας στο Υπουργείο Πολιτισμού την αποφασιστική ώθηση που θα το έβγαζε από την γκρίζα ζώνη της γραφειοκρατίας. Μελίνα και Υπουργείο Πολιτισμού έχουν έκτοτε στα μάτια όλων συνειρμική σχέση. Σήμερα, επέτειο του θανάτου της συναντιόμαστε για να πούμε «Μελίνα σε θυμόμαστε» με την ταινία Στέλλα, με την οποία πέρασε τα ελληνικά σύνορα και έφτασε στο Φεστιβάλ Καννών. Κι ακόμη σε θυμόμαστε μέσα από τα λόγια των δικών σου κοντινών ανθρώπων και συνεργατών, της Μανουέλας Παυλίδου πρώτης απ' όλους, του Χριστόφορου Αργυρόπουλου, του Μάνου Ζαχαρία και της Στέλλας Χρυσουλάκη.

Η σημερινή δημόσια εκδήλωση μνήμης θα έχει ως συνέχεια δύο ακόμη εκδηλώσεις που θα οργανωθούν στο προσεχές διάστημα από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και αναφέρονται στη Μελίνα Μερκούρη και το έργο που άφησε πίσω της: τα ΔΗΠΕΘΕ και το Πρόγραμμα Μελίνα.

Η Μελίνα παραμένει σύγχρονη, καθώς υπήρξε η υπουργός που κατάφερε να καλλιεργήσει ένα κλίμα που απηχούσε τις δημοκρατικές παραμέτρους της κουλτούρας, επιδεικνύοντας ανοιχτό πνεύμα συνεργασίας. Έριξε γέφυρες στους αριστερούς καλλιτέχνες και προώθησε την εξωστρέφεια στις σχέσεις με την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια τέχνη, ασκώντας η ίδια σε πρώτο πρόσωπο πολιτιστική διπλωματία. Η Μελίνα ήταν το πρόσωπο που έδωσε έκφραση στα λαϊκά απωθημένα και τα καταπιεσμένα συναισθήματα, αναδεικνύοντας μια «προοδευτική λαϊκή εθνική πατριωτική ταυτότητα» σε αντιδιαστολή προς τη «συντηρητική εθνική αστική παράδοση». Ήταν εκείνη που

έκανε την πρώτη απόπειρα εκδημοκρατισμού της κουλτούρας, διεύρυνσης του κοινού και του πολιτιστικού του ορίζοντα. Με το ένστικτό της, κατάφερε να συγκεράσει τις διαφορετικές προσδοκίες και αιτήματα, μια μάζα από ετερόκλητα πολιτιστικά υλικά, ανθρώπους, προτάσεις και ιδέες για τις τέχνες. Βρέθηκε στο Υπουργείο σε μία περίοδο που η αριστερή πολιτιστική παράδοση της μεταπολεμικής εποχής προσπαθούσε να μετασχηματιστεί από ρεύμα διαμαρτυρίας, από ιδεολογία και αισθητική σε πολιτική του πολιτισμού.

Οι πρωτοποριακές για την εποχή πρωτοβουλίες για το σινεμά, για το θέατρο και τα ΔΗΠΕΘΕ, ο θεσμός της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης, το αίτημα για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα Μελίνα αποτελούν κεφάλαια, των οποίων τη θεσμική και πολιτική σημασία αξίζει να αναστοχαστούμε. Κυρίως αξίζει να σκεφτούμε σε σχέση με την απόπειρα και τους τρόπους εννοιολόγησης του εκδημοκρατισμού της κουλτούρας, σε σχέση με την προσπάθεια για περιφερειακή πολιτιστική αποκέντρωση και ανάπτυξη και την προώθηση μιας ενοποιητικής διαδικασίας, που υπερβαίνει τους παραδοσιακούς πολιτισμικούς δεισμούς.

Στη σημερινή συγκυρία, η συζήτηση για τον εκδημοκρατισμό της κουλτούρας μετατοπίζεται για τον προοδευτικό χώρο στην Πολιτισμική Δημοκρατία ως βασικό διακύβευμα της Πολιτικής Δημοκρατίας των σύγχρονων κοινωνιών, ενώ ο σύγχρονος πολιτισμός απαιτεί μια νέα αρχιτεκτονική περιφερειακής πολιτικής και ανάπτυξης. Πλέον δεν αρκεί να επιτύχουμε τη διεύρυνση του κοινού, χρειάζεται να στοχεύσουμε στη διαρθρωτική μεταρρύθμιση των δομών, στη διαφορετικότητα και τη συμμετοχικότητα, στην αναζωογόνηση των ζωντανών κυττάρων πολιτισμού και στη δικτύωση των δρώντων. Κι ακόμη οφείλουμε να δουλέψουμε για τη συμπερίληψη όσων απέχουν εξαιτίας ανισοτήτων και διακρίσεων, αυτού του μη-κοινού υπέρ του οποίου πρέπει να άρουμε τα εμπόδια που μεσολαβούν προς τον πολιτισμό και τις τέχνες. Τέλος, είναι ο πολιτισμός της καθημερινής ζωής, οι νοοτροπίες, συμπεριφορές και στάσεις ζωής που πρέπει να προωθήσουμε για να κάνουμε τη διαφορά.

Μελίνα, 25 χρόνια μετά, σε θυμόμαστε. Βλέπουμε τις συνέχειες, και είναι σημαντικό ότι μετά από ένα τέταρτο του αιώνα αυτές υπάρχουν, ώστε να μας προκαλούν να θέτουμε τα ερωτήματα σε νέες βάσεις κάτω από τις νέες συνθήκες.

Μυρσίνη Ζορμπά
Υπουργός Πολιτισμού & Αθλητισμού